

*Заруцька О.П.,*

*д.е.н., професор кафедри грошового обігу і кредиту,*

*Бугаєв С.О.,*

*магістрант Університету митної справи та фінансів*

### **Розширення спектру банківських операцій**

#### **в умовах скорочення ринку банківських послуг**

Розвиток банківської системи в значній мірі адекватно відображає процеси, що відбуваються в економіці України. У зв'язку із кризовим економічним станом відбуваються суттєві масове виведення банків з ринку та зміни конфігурації банківської системи. За 2014 рік виведено з ринку 22 банків, у першу чергу, найменших банків четвертої групи. За 2015 – ще 35 різних за розмірами банків. Активи банківської системи за 2015 рік скоротилися на 8%, а залучені кошти населення – на 16%.

На сьогоднішній день стійкість комерційного банку безпосередньо залежить від ефективності фінансового менеджменту, який впливає на виживання українських банків, а також стратегію їх розвитку в середньостроковій перспективі. Фінансовий менеджмент комерційних банків повинен бути спрямований на забезпечення стійкої діяльності кожного конкретного банку і прибутковості його операцій.

В умовах жорсткої конкуренції сучасний комерційний банк змушений постійно боротися за своїх клієнтів і їх ресурси, пропонувати нові банківські продукти та послуги, що забезпечують йому і його клієнтам необхідний прибуток, демонструвати свою надійність, стабільність і здатність швидко реагувати на зміни ринкової кон'юнктури.

В сучасних економічних умовах незмірно зросли вимоги до якості банківського менеджменту, що, безумовно, виводить на перший план проблему формування та управління кредитним портфелем комерційного банку.

У зв'язку з цим з'являються нові банківські продукти, які готові задовольнити підвищений попит клієнтів на отримання високої прибутковості за

вкладами і бажання банків залучити до себе більше лояльних клієнтів. Одним з таких виступає P2P-кредитування, яке з'явилося зовсім недавно, але вже встигло підняти інтерес всіх учасників банківського сегменту України.

Як відомо, основне призначення банку - це посередництво в процесі переміщення грошових коштів від кредиторів до позичальників і від продавців до покупців. Неможливість повного збігу економічних інтересів банку і клієнта пов'язана з тим, що банк за своєю економічною природою - фінансовий посередник, який забезпечує обслуговування фінансових потоків в економіці, яка є власником залучених коштів, тоді як клієнт, як правило, - власник вироблених товарів і послуг, що мають в основному матеріальне наповнення. Реальному сектору економіки необхідні інвестиції та фінансування оборотних коштів, а банкам збільшення обсягів дохідних активів. Для реалізації комерційним банком своїх функцій у ринковій економіці необхідно, щоб ці дві мети були пов'язані.

P2P-кредитування з англійської "Peer-to-peer" можна перевести як "кредитування серед рівних", або Person-to-Person – "кредитування від людини до людини". Воно відрізняється від традиційного підвищеним рівнем ризику, так як в більшості випадків неможливо перевірити кредитну історію позичальника і провести якісний скоринг. Відповідно, і ставки за подібними кредитами відносно високі. Наприклад, ПАТ КБ "ПриватБанк" пропонує своїм клієнтам прибутковість по такому виду вкладень на рівні 25% річних, тоді як середня депозитна ставка по банках становить 20% (травень 2016 року).

Розвиток операцій P2P-кредитування ініційований банківськими установами і потребує відповідних заходів нормативного регулювання з боку Національного банку України. На сьогодні P2P-кредитування не підпадає під дію Закону про банки і банківську діяльність і не регулюється ні НБУ, ні іншими регуляторами фінансового ринку. А без належного регулювання зазначена діяльність банків несе істотні ризики через відсутність відповідальності посередників, відсутності забезпечення таких вкладів з боку ФГВФО і не відображення P2P-кредитування в бухгалтерській звітності банків.

У той же час, слід підкреслити, що нові банківські продукти дозволяють комерційним банкам бути гнучкими в побудові універсальної концепції фінансового менеджменту. Прибуток отриманий банком є матеріальною основою для його подальшого функціонування та визначення його рейтингу на банківському ринку. Наскільки правильно буде вирішена задача відповідності ринковим умовам попиту і пропозиції в конкретній економічній ситуації, настільки міцно буде створено фундамент для подальшого розвитку кожного вітчизняного банку.

**УДК 336.1: 352**

***Качула С.В.,***

*к.е.н, доцент кафедри фінансів*

*Університету митної справи та фінансів*

### **Бюджетна децентралізація**

#### **як чинник зміцнення місцевого самоврядування в Україні**

Бюджет є важливим засобом реалізації державної політики щодо фінансування соціального розвитку, регулювання економіки держави, забезпечення макроекономічної стабільності. Відносини між державою та органами місцевого самоврядування щодо забезпечення відповідних бюджетів фінансовими ресурсами, необхідними для виконання власних та делегованих функцій, тобто міжбюджетні відносини, мають відповідно реагувати та відповідати сучасним умовам функціонування держави.

До 2015 р. в Україні діяла система міжбюджетних відносин, заснована на централізованій моделі бюджетного федералізму, основні риси якої були успадковані від адміністративно-командної системи управління.

Централізація фіскальних функцій держави обмежувала місцеві органи влади в реалізації основних функцій управління бюджетним процесом на місцях. Це проявлялося в їхній залежності від державного бюджету внаслідок збереження пріоритетності нормативного методу розподілу бюджетних коштів і високій частці трансфертів у доходах місцевих бюджетів, що негативно впливало